

Jæger

JAGT · VI

Bukketopti

Nordjysk dominans

Vildmarkskvinden

Mariannes 400.000 hektar

Kort og godt

RWS Short Barrel

Nr. 5 Maj 2019

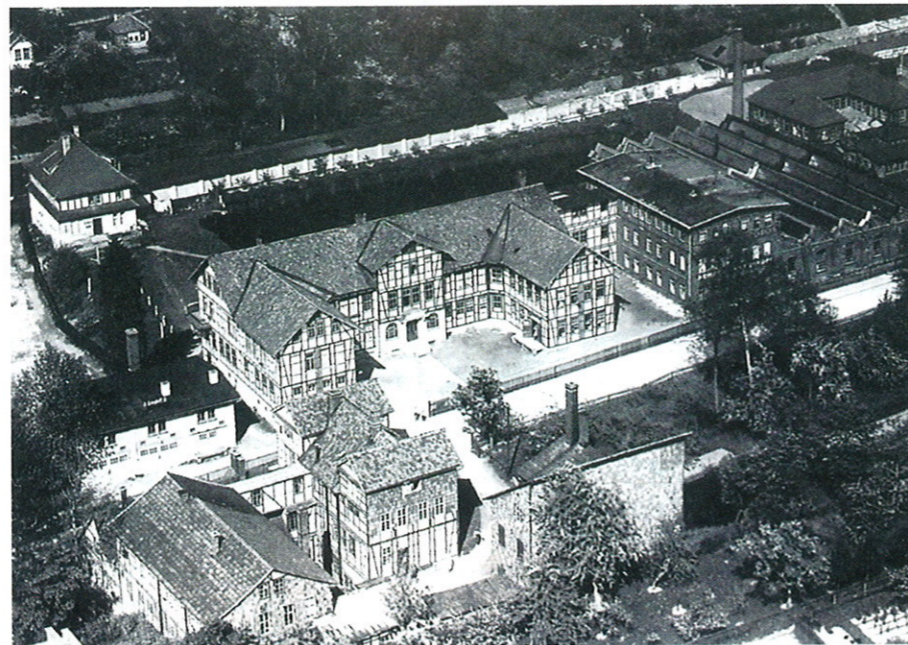
DANMARKS JÆGERFORBUND

Sempert & Krieghoff

Meget få tyske våbenproducenter har overlevet historiens vingesus – Krieghoff er én af dem. Først i Suhl, nu i Ulm og USA.

Ludwig Krieghoff Sr. (1858-1946) var grundlæggeren af Sempert & Krieghoff. En entreprenant opfindertype, hvis solide forretningsbaser kendetegner firmaets ånd den dag i dag.

Krieghoff-fabrikskomplekset i Suhl omkring 1930 med den lange skydebane over jorden. Kun den forreste bygning er bevaret, men ligger hen som ruin i dag.

Tekst: Peter Ravn Lund **Foto:** Dietrich Apel og Larry Schuknecht, Henrik Frühauf og Morten Hellbrandt

VÅBEN: Bøssesmager Ludwig Krieghoff Sr. og den amerikanske elektroingenør Sempert gik i 1886 sammen om et nyt firma, der skulle udvikle jagtvåben og elektriske komponenter. Sempert havde arbejdet for Thomas A. Edison i USA og rejste efter en årrække tilbage til staterne. Glødelamper i USA var måske mere interessante end våben i Tyskland. Firmanavnet Sempert & Krieghoff fortsatte dog med L. Krieghoff Sr., der sammen med en håndfuld medarbejdere lavede jagtvåben, ladeudstyr og krudtmål – ganske som snesevis af andre firmaer i våbenbyen Suhl. Ludwigs hustru, Marie, stod for bogføringen.

Først med "videnskabelig" tilpasning af skæfter Firmaet udviklede et avanceret system for skæftetilpasning efter kropsmål og fik patent på det. Under sloganet "Løbet skyder; men skæftet rammer" introduceredes nyheden og fik stor opmærksomhed. Firmaets glade "skeletmand" med målepunkterne optrådte i Krieghoffs annoncer i adskillige år.

Forretningen blev udvidet i 1904, hvor Krieghoff overtog V.Chr. Schilling – et meget større firma med produktion af bl.a. Bergmann-pistoler, som Krieghoff straks solgte til An-

ciens Etablissements Pieper i Belgien. Uvist af hvilken grund videreførtes Schillings produktpalette ikke, og den omfattende maskinpark blev bare flyttet.

Både jagtvåben og militært isenkram

Krieghoff Sr. og Marie fik to sønner: Ludwig Jr. og Heinrich, som blev hhv. advokat og bøssesmager. Heinrich uddannede sig i Sheffield, England, og hos F.N. i Liège i Belgien. Også dengang var våbenindustrien international.

Under første verdenskrig så det ud til, at S&K ikke ville deltage væsentligt i krigsproduktion, men Heinrich Krieghoff etablerede sit eget firma i 1916 i Suhl med navnet "Heinrich Krieghoff Waffenfabrik", der istandsatte erobrede våben for militæret og fremstillede håndvåben på kontrakt for Carl Walther i lighed med mange andre Suhl-baserede firmaer, bl.a. Merkel, August Schüller, Meffert, Funk og Gebrüder Rempt. Efter krigen blev Ludwig Jr. ansat i sin brors fabrik som salgsdirektør uden dog at få del i ejerskabet. I 1924 døde Ludwig Krieghoff Sr., og S&K overgik til Heinrich. Samtidig blev Ludwig Jr. også direktør i det gamle firma, som bestod helt til slutningen af anden

"Den glade skeletmand" med Krieghoffs målepunkter til individuel skæftetilpasning. Her i en annonce fra fagbogen "Moderne Gewehrfabrikation" af Otto Maretsch 1913.

verdenskrig. Produktion og administration reorganiseredes på dygtigste vis i begge firmaer og dannede basis for en stor ekspansion i 1930'erne, hvor koncernen beskæftigede 3.000 medarbejdere – i de sidste krigsår endog 6.000 mand, heriblandt mange kz-fanger og tvangsarbejdere.

Innovativ tilgang

Krieghoff var blandt de allerførste med kortløbede drillinger, hvor løbslængden er 55-60 cm. Korte drillinger blev populære på grund af lav vægt og hurtigt anslag, og Krieghoff var også med på beatet med aluminiumsbaskuler. Syv forskellige modeller blev markedsført, bl.a. under navne som Trumf og Neptun. Indstiksløb var et andet speciale for Krieghoff.

I 1920'erne og op gennem 30'erne lavede Krieghoff et stort antal Luger Po8-pistoler, som i dag er efterspurgt blandt samlere. I 1938 kom maskingeværproduktion (MG15, MG81, MG 131, MG151) på programmet, samtidig med at den civile jagtvåbenproduktion fortsatte.

Automatriffel fra 30'erne blev en fuser

Med henblik på militære kontrakter udviklede Krieghoff forskellige typer af "selvlade-rifler", bl.a. en gasdrevne semi-automatriffel, som Heinrich Jr. i 1934 tog med til Swansee i Berlin, hvor hele nazi-toppen med Hitler, Hess og Göring i spidsen tog prototyperne i øjesyn. Kravene til testskydningerne blev opfyldt: Der skulle præsteres fem kontinuerlige skud på 100 m med en spredning på maks. fem cm! Af forskellige praktiske årsager blev projektet dog ikke til noget, og de 30 håndlavede prototyper af "Modell 1934 Sportsbüchse" blev solgt privat. S&K fik designet overdraget, men der kom aldrig en kommerciel succes ud af anstrengelserne.

Konstruktionen bygger på en vertikalkloklås med et ekstra rør under løbet, hvor krudtgas ved skudafgivelse trykkes tilbage, åbner og spænder låsen, samtidig med at det afskudte hylster kastes ud. Samtidig føres en ny patron ind i løbet, og låsen lukkes. Magasinet er udlagt til tre til fem patroner, og hele konstruktionen er meget kompakt sammenlignet med andre automatrifler. Lav rekyle, lav vægt og god balance var konstruktionens umiddelbare fordele. Til jagtbrug blev den tilbudt i kalibre 8x57J, 8x60S, 7x57 og 6,5x57. Til eksport også i 30.06.

Store forandringer efter krigen

Ved slutningen af anden verdenskrig producerede Krieghoff militært udstyr af forskellig art på otte adresser i og omkring Suhl i Thüringen samt i Kufstein i Østrig, i Liège i Belgien, i Lodz i Polen samt tre steder i italiensk Tyrol. Det var et af de største våbenfirmaer i Tyskland og på linje med Mauser og Gustloff.

Ved Tysklands nederlag i 1945 rykkede først amerikanerne og senere russerne ind i Suhl. Våbenfabrikkerne blev tømt for alt af værdi, og Krieghoffs omfattende produktionsanlæg sprængt i luften. Den karakteristiske hovedbygning

Sempert & Krieghoff
Gewehrfabrik
Suhl H 90

Telegramm-Adresse: Krieghoff Suhl.
Telephon Nr. 107. Postscheckkonto Leipzig Nr. 754

Spezialität:
Gewehrschäftungen nach Körpermaßzahlen.
D. R. P. 123 902

Brochure darüber kostenlos.
Höchste Auszeichnungen,
feinste Referenzen und Anerkennungen.

Wir empfehlen nur
Jagdgewehre
bewährter Systeme.

Hahn- und Selbstspanner-Doppelflinten. Ia. Taubenflinten mit und ohne Ejektor. Hahn- und Selbstspanner-Drillinge, Doppelbüchsen, Birsch- und Reppelbüchsen, Zielfernrohre mit modernster und stabilster Montierung, Scheibebüchsen u. Zimmerstutzen. Alles in vollkommener Ausführung und mit höchster Schußleistung.

Reparaturen und Änderungen
auch an fremden Fabrikaten, werden
sauberst und preiswert ausgeführt.
Preislisten kostenfrei.

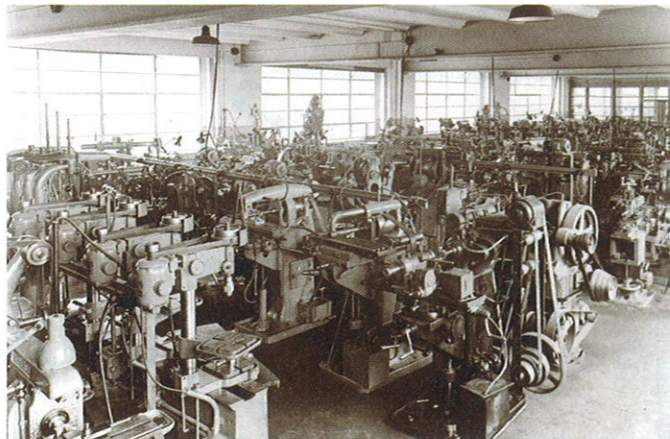
blev senere alderdomshjem og står nu tom. I underjordiske værksteder – sprængt ind i klipperne under Suhl by – opdagede man, at der blev lavet dele til de forhadte V2-bomber. Alt gik i stå i et fuldstændigt kaos, som Krieghoff-familien tillige med andre våben-familier (Anschütz, Heym, Walther) i de russisk-besatte områder benyttede til at fortrække til amerikansk-besatte områder, hvor der ikke blev stillet så mange spørgsmål, og hvor privat foretagsomhed var velkommen.

En ny begyndelse

Krieghoff startede på ny – først i Heidenheim og senere i Ulm mellem Stuttgart og München, hvor tredje generation med Heinrich Jr. og Heinz-Ulrich og 13 gamle medarbejdere tog fat fra praktisk taget ingenting. Familiens en treprenør

Krieghoff GmbH, Boschstrasse, Ulm am Donau, som den ser ud i dag med cirka 100 beskæftigede.

Værkstedshal fra cirka 1930. Bemærk den kompakte opstilling af maskinerne med uafskærmet remtræk. Her var ikke plads til klaustrafobi!

Ånd fornægtede sig ikke, og fra 1954, hvor våbenrestriktionerne blev ophævet, lavede Krieghoff atter drillinger. Fjerde generation – Heinz-Ulrichs søn Dieter – kom til i 1977. Han etablerede Krieghoff International Inc. i Pennsylvania, USA, hvilket gav Krieghoff adgang til det kæmpestore flugtskydningsmarked med Krieghoff K-80, der på få år blev den mest solgte konkurrencebøsse i USA.

I 2009 blev femte generation, nemlig Dieter Krieghoffs søn Phil, forretningsfører i Krieghoff GmbH, der i dag be-

Krieghoff Semi-automatriffel fra 1930'erne er meget sjælden, men nogle få bruges til jagt den dag i dag. Denne er en top-raritet fra 1938, som fremstår helt original i kaliber 8x60S og med en Zeiss Ziel-multi 1,5-4 Vario-kikkert på Krieghoffs originale Aufschubmontage med "see-through"-tunnel.

Krieghoff Doppelbüchsdreiwaffen med separat kuglespænding og sikring på kolbehalsen. Bemærk også gravurearbejdet med fint guldindlæg. Topkvalitet i enhver detalje.

skæftiger omkring 100 medarbejdere.

I modsætning til næsten alle større våbenfirmaer er Krieghoff stadig familieejet – og på 132. år!

Big Five-dobbeltriflerne

Kostbare dobbeltrifler til storvildt har i mange år været en Krieghoff-specialitet. Kaliberudvalget strækker sig fra .375 H&H Magnum til den ultrakraftige .500 Nitro Express, og hvis man har andre ønsker, skal man bare lukke munden – og tegnebogen – op!

Dobbeltriflerne fås med intelligent ejektorsystem for valgfrit udkast, fjedrende udtrækker til rillepatroner og komplette vekselløbssystemer med hagl/hagl-kugle. Et utal af gravurevarianter fra enkel stregraving til komplet schroll/rose og selvfølgelig "Big Game"-motiver leveres efter ønske.

Flugtskydningens konge siden 1980

Selvom konkurrencen fra Perazzi har været betydelig, er K-80 stadig det ultimative til trap, skeet og sporting i USA. Modeludviklingen er baseret på en førkrigs-"Remington Model 32", som en amerikaner havde med til Krieghoff i 1954 for at få lavet en lignende model til salg i USA. Krieghoffs model kom til at hedde K-32, og i 1980 blev denne opgraderet til K-80, der har endnu bedre aftræksmekanisme, letvægtsløb, gedigent design og meget fin balance. Den er kendt for stor robusthed og slidstyrke og den måske bedste aftræksmekanisme af alle. En variant kaldet K-80 Par-

Krieghoff-fabrikens medarbejdere samlet på "Tag der Arbeit" foran fabrikken den 1. maj 1934. Bemærk de tre fra Krieghoff-familien i forgrunden.

cours blev introduceret for få år siden: en lettere bøsse til allround-brug.

Komplet produktprogram

Også Krieghoff har udviklet sit eget retrækkersystem. Modelnavnet er SEMPRIO. Kaliberudvalget går fra .223 Remington til .375 Ruger med tre magnumkalibre. Baskyle af Dural-aluminium og take-down for kaliberskifte og diskret transport. Modellen kan købes i Danmark, men herhjemme

Familien Krieghoff fra start til i dag

- 1886 Ludwig Krieghoff Sr. grundlægger "Sempert & Krieghoff Gewehrfabrik".
- 1916 Heinrich Krieghoff Sr. grundlægger "Heinrich Krieghoff Waffenfabrik".
- 1950 Heinrich Jr. etablerer sammen med Heinz-Ulrich Krieghoff fabrikken i Ulm.
- 1970 Heinz-Ulrich Krieghoff CEO.
- 1977 Dieter Krieghoff etablerer Krieghoff International i USA.
- 2009 Phil Krieghoff CEO i Krieghoff GmbH.

er det Blaser og Sauer, der tegner sig for de største markedsandele blandt tyske producenter.

Krieghoff laver drillinger, bockbüchsen, büchsfinten, doppelbüchsdreiwaffen, kipplaufbüchsen, rifler som retrækkere, dobbeltrifler, o/u-haglbøsser, enkeltløbede trapbøsser – alt i et utal af varianter inden for aftræksystem, løbsregulering, skæftetræ, basculeoverfladebehandling og selvfølgelig gravure.

ravn@hund-co.dk

Hvorfor betale mere?

1. Våbentasker
2. Stolrygsæk
3. Camouflagenet
4. Vildtgælle
5. Vildtmarksøkse

1. Våbentasker	49-902 339,-
2. Stolrygsæk	49-080 379,-
3. Camouflagenet	
1,5 x 4 m	49-844 169,-
4. Vildtgælle	14-244 74,90
5. Vildtmarksøkse	49-541 169,-

Testet!
"Godt køb. Allround stolrygsæk med plus for de ventilerede bæreremme."
Jakt & Jägare, november 2018

BILTEMA
 Find nærmeste varehus på biltema.dk